

NAPRAKÉSZ

Dr. Kovácsné Dr. Csányi Csilla

KÉMIATANÁROK FIGYELMÉBE

Kémiaoktatási konferenciák 2006. augusztusában

2006. augusztusa különösen gazdag lesz olyan rendezvényekben, amelyek alkalmasak a kémiatanárok szakmai és módszertani feltöltődésére.

A Magyar Kémikusok Egyesülete **augusztus 21. és 24. között Veszprémben** rendezi meg a **XXII. Országos Kémiatanári Konferenciát**, amely egyben 30 órás tanártovábbképzés is. A konferenciára még lehet jelentkezni, a tartalmi kivonatokat beküldési határideje április 1. (www.mke.org.hu)

Pár nappal később, **augusztus 27. és 31. között** kerül megrendezésre **Budapest**en az **1. Európai Kémiai Kongresszus** (*1st European Chemistry Congress*). A konferencián hat kémiai Nobel-díjas (Paul J. Crutzen, Jean-Marie Lehn, Oláh György, Sir John Walker, Kurt Wüthrich, Ahmed H. Zewal) tart plenáris előadást. A plenáris előadásokon kívül összesen 17 szekcióban kerülnek terítékre a kémiakutatás aktuális eredményei és kérdései. Az egyik ilyen szekció a kémia oktatás időszerű kérdéseivel foglalkozik (Teaching Chemistry – Past, Present and Future). A szóbeli előadások mellett kiállítások és poszterszekció is gazdagítja a konferencia programját. A magyar résztvevők 50%-os részvételdíj-kedvezményért pályázhatnak a Magyar Kémikusok Egyesületéhez. Az I. Európai Kémiai Kongresszusra már lehet jelentkezni, az angol nyelvű tartalmi összefoglalók beküldési határideje

pedig március 25. Részletes információk és on-line jelentkezés a konferencia honlapján (www.euchems-budapest2006.hu).

Az 1. Európai Kémiai Kongresszust követően **augusztus 31-én és szeptember 1-jén** kerül sor ugyancsak **Budapest**en a **8. Európai Kémiaoktatás Kutatása Konferenciára** (*8th European Conference on Research in Chemical Education*). A másfélnapos konferencián három plenáris és mintegy 30 szekcióelőadásra, valamint egy poszterszekcióra kerül sor. A plenáris előadások során Hans-Dieter Barke professzor (Németország) „A térlátás képessége és a tanulók tévképzeinek kiküszöbölése a kémia oktatásában”, Mare Taagepera professzorasszony (USA) „A tudástér-elmélet alkalmazása a kémia oktatásában”, Csapó Benő professzor (Szegedi Tudományegyetem) pedig „A kémiai tudás formái: a kémiaoktatás lehetőségei a tanulók tudatának formálásában” címmel tart előadást. Szekcióelőadások a következő hat témakörben hangzanak el: (1) Tanárképzés a Bologna-dekrétum fényében; (2) Információs és kommunikációs technológia (IKT) a kémia oktatásában; (3) Nanokémia és a kémia oktatása; (4) Kontextusalapú kémiaoktatás; (5) Valódi kísérletek a kémia tanításában – mire van szükség? (6) Környezeti problémák megoldása: a zöld kémia. A programban látványos kísérleti bemutató is szerepel. A konferenciára már lehet jelentkezni, az angol nyelvű tartalmi összefoglalók beküldési határideje pedig március 31. Részletes információk és on-line jelentkezés a konferencia honlapján (www.ecrice8.mke.org.hu).

A Fodor József Országos Közegészségügyi Központ munkatársai „Általános ismeretek a kémiai biztonságról középiskolai tanulók részére” készített anyaga letölthető a Sulinet honlapjáról:

(<http://www.sulinet.hu/tart/ncikk/Rae/0/29291/index.htm>)

Beszámoló

a 2005. november 4-5-én megrendezésre került
Hlavay József Környezettudományi Diákkonferencia –
„Középiskolások a tudományért” rendezvényéről.

A 2005. november 4-5-én került megrendezésre Veszprémben, az MTA Veszprémi Területi Bizottságának székházában (Veszprém, Vár u. 37) a **Hlavay József Környezettudományi Diákkonferencia – "Középiskolások a tudományért" c. diákkonferencia.**

A konferencia házigazdája és szervezője a Veszprém Egyetem, Mérnöki Karának Föld- és Környezettudományi Tanszéke volt. A konferencián 30 hallgató, 22 előadásban számolt be munkájáról a Természetvédelmi, Vízkémia- és víztisztaság-, és Környezetvédelem szekciókban. A diákokat 18 pedagógus készítette fel 13 középiskola képviselőjében.

A konferenciát Dr. Mészáros Ernő, akadémikus, a MTA VEAB elnöke nyitotta meg, majd Dr. Bakos József egyetemi tanár előadása hangzott el „Fenntartható/zöld kémia és kémiai technológia” címmel. A diákok szakmai előadásai a következők voltak:

Természetvédelem szekcióban

Sághi Márton, Sipos Dávid, 12. évfolyam, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Pápa
A pápai autóbusszpályaudvar gyomnövényei
 Felkészítő tanár: Schweighoffer Ernőné Dr

Gombási Dóra, 11. évfolyam, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Pápa
Gyapjas szövőlepké a Kupi erdőben
 Felkészítő tanár: Schweighoffer Ernőné Dr.

Horváth Ádám, 10. évfolyam, Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola, Budapest
Gyöngybagolyvédelem Magyarországon
 Felkészítő tanár: Szabó Mária

Németh Dóra, Plujzer Etelka, Huszár Vivien 13. évfolyam, Herman Ottó Szakképző Iskola, Szombathely
Levegőtminőség vizsgálat fűn lakó (epifita) zuzmók segítségével
 Felkészítő tanár: Pálmai Angéla

Pittner Rebeka, 12. évfolyam, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Pápa
Korán őszülő vadgesztenyefák
 Felkészítő tanár: Schweighoffer Ernőné Dr.

Futó Márton, 11. évfolyam, Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola, Budapest
A Ráckevei-Soroksári Duna-ág egy horgász szemével
 Felkészítő tanár: Tomsitsné Borik Irén

Szilágyi Tibor István, 11. évfolyam, Thuri György Gimnázium és Szakközépiskola, Várpalota
Geológiai örökségünk a Szent György-hegyen
 Felkészítő tanár: Szondáné Kovács-Molnár Márta

Tóth Eszter, Sóti Valentin 11. évfolyam, Svetozar Markovic Gimnázium, Szabadka, Szerbia és Montenegro
Meddig lehet a port a szőnyeg alá söpörni?
Porszennyezés Szabadkán Felkészítő tanár: Dömök Éva

Vízkémia- és víztisztaságvédelem szekció

Cserti Sándor, 12. évfolyam, Zsigmondy Vilmos és Széchenyi István Szakképző Iskola, Nagykanizsa
A nagykanizsai Csónakázó-tó vízminősége
 Felkészítő tanár: Papp Mónika

Laki Andrea, 11. évfolyam, Ciszterci Szent István Gimnázium, Budapest
Mi van a Csórréten?
 Felkészítő tanár: Rideg Gabriella, Dr. Licskó István

Kuti Dávid, 12. évfolyam, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma,
Pápa
Pápa város szennyvíztisztító telepe
Felkészítő tanár: Schweighoffer Ernőné Dr.

Nagy Enikő, Gerencsér Noémi, 13. évfolyam, Herman Ottó Szakképző
Iskola, Szombathely
*Tisztított szennyvíz hatása a természetes befogadó
vízminőségére*
Felkészítő tanár: Ekbauerné Molnár Gabriella

Torma Dániel, Joanidis Kristoforos, 9. évfolyam, ELTE Radnóti
Miklós Gyakorlóiskola, Budapest
Budapest talajvizének vizsgálata
Felkészítő tanár: Balázs Katalin

Tóth Eszter, 9. évfolyam, Szentendrei Református Gimnázium,
Szentendre
Vízvizsgálatok a Szelidi-tónál
Felkészítő tanár: Szakács Erzsébet

Walla Nóra, 12. évfolyam, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma,
Pápa
Vízvizsgálatok a marcal folyón
Felkészítő tanár: Schweighoffer Ernőné Dr.

Zsolnay Gergely, 14. évfolyam, Irinyi János Környezetvédelmi,
Vegyeszeti Szakképző Iskola, Budapest
A Pakura tavak múltja és jövője
Felkészítő tanár: -

Környezetvédelem szekció

Farkas Dóra, Vanyúr Blanka, 9. évfolyam, Zrínyi Miklós Gimnázium,
Szigetvár
Papírestaurálás
Felkészítő tanár: Váray Károly

Fekete Áron, 9. évfolyam, ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola,
Budapest
Nagy atomerőműi balesetek
Felkészítő tanár: Balázs Katalin

Horváth Evelin, Cseh Patrícia, 13. évfolyam, ELTE Herman Ottó
Szakképző Iskola, Szombathely
*Tüntető és építő- amerikai fantasy-film készül a Ság-
hegyen*
Felkészítő tanár: Ságiné Hende Adrienn

Kismihók Erika, 12. évfolyam, Öveges József Gyakorló Középiskola és
Szakiskola, Budapest
Csornán szélturbina felállítását tervezik
Felkészítő tanár: Tomsitsné Borik Irén

Kovács Mónika, 11. évfolyam, Kölcsey Ferenc Gimnázium,
Zalaegerszeg
*A megnövekedett gépjárműforgalom és hatásai iskolám
környezetében*
Felkészítő tanár: Pozsik Lajos

Bognár András, 11. évfolyam, Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg
*A megújuló természeti erőforrások lehetőségei
Magyarországon*
Felkészítő tanár: Tölgyesné Kovács Katalin

A Konferencián minden szekcióban I. II. és III. helyezéseket (könyvjutalmat, stb.), valamint egy különdíjat adtunk a kiemelkedő előadást tartó hallgatóknak.

Ez volt a harmadik konferencia, s nagy örömmel tapasztaltuk, hogy a diákkonferencián évről évre egyre jobb előadásokat hallunk a középiskolásoktól. Az előadók jól felkészültek a választott témából, előadói- és vitakészségük kiemelkedő. Külön öröm számunkra, hogy az előadások témái igen sokszínűek voltak, egyaránt hallhattunk víz- és levegőkörnyezettel, geológiával, és ökológiával foglalkozó munkákat, a konferencia méltán viselhette a „Környezettudományi” jelzőt. Az előadások

értékelése során elsősorban a saját, önálló kutatómunkát díjaztuk, de fontos szempont volt még a téma szerencsés megválasztásán túl az előadás logikus, világos és szakmailag megalapozott felépítése, valamint az előadó- és vitakészség.

Szakmai programot színesítette, hogy látogatást szerveztünk a veszprémi Érseki Palotába, és a konferencia résztvevői számára volt egy fogadás, utána Ladányi Tamás csillagász tartott előadást és bemutatót.

Reméljük, hogy az évente megrendezésre kerülő konferencia további kedvet és lelkesedést hoz a diákoknak a tudományos munka végzésére, hogy a középiskola után kellő tapasztalattal folytathassák tanulmányaikat a környezettudományok terén.

A konferencia a résztvevők számára ingyenes volt, a szállás, az étkezés, a díjak költségeit pályázatok segítségével és a Magyar Kémikusok Egyesülete támogatásával tudtuk fedezni.

Eredmények:

Természetvédelem szekció

- I. helyezett:** **Tóth Eszter, Sóti Valentin** 11. évfolyam, Svetozar Markovic Gimnázium, Szabadka, Szerbia és Montenegro
MKE díjban részesültek.
- II. helyezett:** **Németh Dóra, Plujzer Etelka, Huszár Vivien** 13. évfolyam, Herman Ottó Szakképző Iskola, Szombathely
- III. helyezett:** **Futó Márton**, 11. évfolyam, Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola, Budapest

Különdíj: **Horváth Ádám**, 10. évfolyam, Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola, Budapest

Különdíj: **Szilágyi Tibor István**, 11. évfolyam, Thuri György Gimnázium és Szakközépiskola, Várpalota

Vízkémi és víztisztaságvédelem szekció

- I. helyezett:** **Nagy Enikő, Gerencsér Noémi**, 13. évfolyam, Herman Ottó Szakképző Iskola, Szombathely
MKE díjban részesültek.
- II. helyezett:** **Laki Andrea**, 11. évfolyam, Ciszterci Szent István Gimnázium, Budapest
- III. helyezett:** **Tóth Eszter**, 9. évfolyam, Szentendrei Református Gimnázium, Szentendre
- Különdíj:** **Torma Dániel, Joanidis Kristoforos**, 9. évfolyam, ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola, Budapest
- Különdíj:** **Walla Nóra**, 12. évfolyam, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Pápa

Környezetvédelem szekció

- I. helyezett:** **Fekete Áron**, 9. évfolyam, ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola, Budapest
MKE díjban részesült.

- II. helyezett:** **Farkas Dóra, Vanyúr Blanka**, 9. évfolyam, Zrínyi Miklós Gimnázium, Szigetvár
- III. helyezett:** **Horváth Evelin, Cseh Patrícia**, 13. évfolyam, Herman Ottó Szakképző Iskola, Szombathely
- Különdíj:** **Kismihók Erika**, 12. évfolyam, Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola, Budapest

Résztvevők a Diákkonferencián

„VARÁZSTORONY” TERMÉSZETTUDOMÁNYOS JÁTSZÓHÁZ NYÍLIK AZ EGRI LYCEUMBAN

A természettudományos tantárgyak: a fizika, a kémia, a biológia és a földrajz sokszor csodálkozásra késztető, a bennünket körülvevő világ dolgainak, jelenségeinek megértését segítő ismereteket közvetítenek. Az iskolákban a pénz-, időhiány és egyéb okok miatt kevés lehetőség kínálkozik a kísérletezésre, ami pedig nélkülözhetetlen a természettudományos érdeklődés felkeltéséhez és fenntartásához.

Ezt a hiányt szeretnénk pótolni egy olyan kiállítás és játszóház létrehozásával, amelyben a látogatók

- érdekes, természetben zajló folyamatokat figyelhetnek meg az alapvető fizikai jelenségektől a kémiai reakciókon és a biológiai folyamatokon át az ökoszisztémák működéséig;
- saját maguk is végezhetnek kísérleteket, tudományos „játékokat” játszhatnak (interaktív kísérletezés), alapelv: a játszva tanulás;
- számítógépen természeti jelenségek eredeti felvételeit, animációit futtathatják, de lehetőség nyílik az Interneten természettudományos csatornák, honlapok böngészésére is;
- régi kísérleti eszközökből, tudománytörténeti könyvekből, feltárások ősmaradványaiból, növény- és állattani szemléltető eszközökből álló kiállítást tekinthetnek meg;
- rendkívüli, iskolában nem látott érdekes kísérletekkel színesített foglalkozásokon vehetnek részt.

Úgy gondoljuk, az itt szerzett ismeretek hasznosak lesznek az ide látogatóknak, és az itt eltöltött idő színvonalas szórakozást nyújt majd számukra.

Az elmúlt év végén megkezdődött a Varázstorony kialakítása. Helye az Eszterházy Károly Főiskola Lyceum tornyában („A” épület 6. emeletén), a Csillagászati Múzeummal szemkölti Pedagógia-történeti Múzeum szomszédságában található.

Az ünnepélyes megnyitó április 25-én 16.00 órakor lesz.

A Varázstorony megnyitásánál különleges Guinness-rekord kísérletnek lehetünk majd tanúi: a kémia tanszék oktatói 24 órás, megszakítás nélküli kémiai kísérletsorozatot hajtanak végre. Sikeres kísérletük Guinness-alaprekordként kerül bejegyzésre.